

Українська художниця-шістдесятниця і відомий діяч
правозахисного руху 1960-х років в Україні.



Горська Алла Олександрівна

18 ВЕРЕСНЯ 1929- 28 ЛИСТОПАДА 1970

ЮНІСТЬ

Батько, Олександр Валентинович Горський, був одним з організаторів радянського кінотовиробництва: після демобілізації він деякий час працював у державних установах, а з 1931 року став директором Ялтинської кіностудії. Через рік, 1932 року, Олександр Валентинович з сім'єю переїжджає до Москви, де обіймає посаду начальника виробництва тресту «Востокфільм». Але Олександр Горський не любив Москву, тому дуже зрадів, коли 1933 року видалася нагода переїхати до Ленінграда, де спочатку був заступником директора, а потім — директором ленінградської кіностудії.

Мати Алли Олександрівни — Олена, ніколи, на відміну від чоловіка, кар'єри не робила. В Ялті вона працювала вихователькою у дитячих закладах санаторно-шкільного типу, а в Ленінграді художником костюмів, надалі це стало її постійною роботою.

З 1946 року навчалася у Київській художній середній школі імені Шевченка, яку закінчила 1948 р. із золотою медаллю. Горська вступила на живописний факультет Київського художнього інституту. Влітку 1952 року одружилася зі студентом цього ж вузу Віктором Зарецьким, а через два роки, закінчивши інститут, працювала за фахом у галузі станкового й монументального живопису. Її твори експонувалися на виставках, 1959 року за роботами шахтарського циклу її прийняли до Спілки художників.



Алла Горська у дитинстві

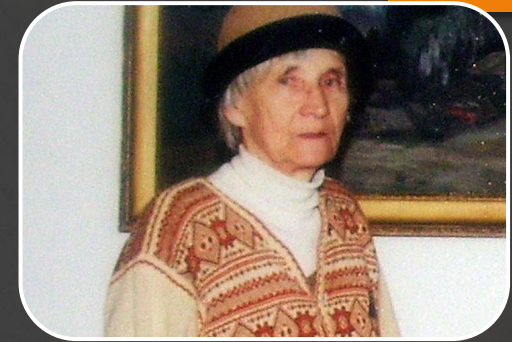


Суспільно-політична діяльність

В 1961—1965 роках разом з Лесем Танюком, Василем Симоненком, Іваном Світличним та ін. стала одним з організаторів і активним членом Клубу творчої молоді «Сучасник», який був тоді центром українського національного життя у Києві. У цей же час свідомо перейшла на українську мову. Вихована у російськомовній сім'ї, в школі українську мову не вивчала. Тому їй довелося починати вивчення мови у Надії Світличної з алфавіту. За її активної участі відбулося 22 травня 1963 року покладання квітів до пам'ятника Великому Кобзарю у парку Тараса Шевченка у Києві, яке стало традиційним. Разом із В. Симоненком і Л. Танюком відкрила місця поховання розстріляних в НКВС у Биківні, на Лук'янівському і Васильківському кладовищі, про що вони заявили в Київську міськраду. 1965 року було заарештовано багатьох друзів і знайомих Горської. Цей рік став для неї початком діяльної участі в русі опору. 16 грудня 1965 Горська надіслала заяву прокуророві УРСР з приводу арештів. Горську викликали в КДБ на допити як свідка та на зводини віч-на-віч, де велися специфічні «кагебістські розмови» з попередженнями й погрозами. Належачи до групи «шістдесятників», брала активну участь в українському правозахисному русі. В 1965—1968 роках брала участь у акціях протесту проти розправ над українськими правозахисниками — Богданом і Михайлом Горинями, Опанасом Заливахою, Святославом Караванським.



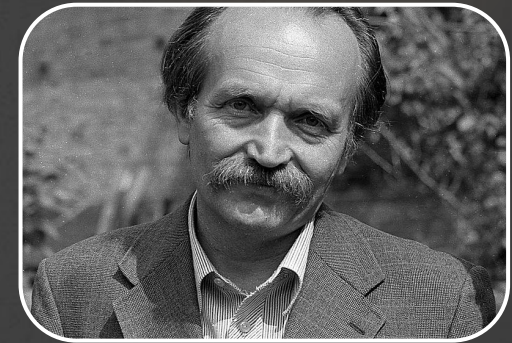
Заливаха Опанас
Іванович



Зубченко Галина
Олександрівна



Світлична Надія
Олексіївна



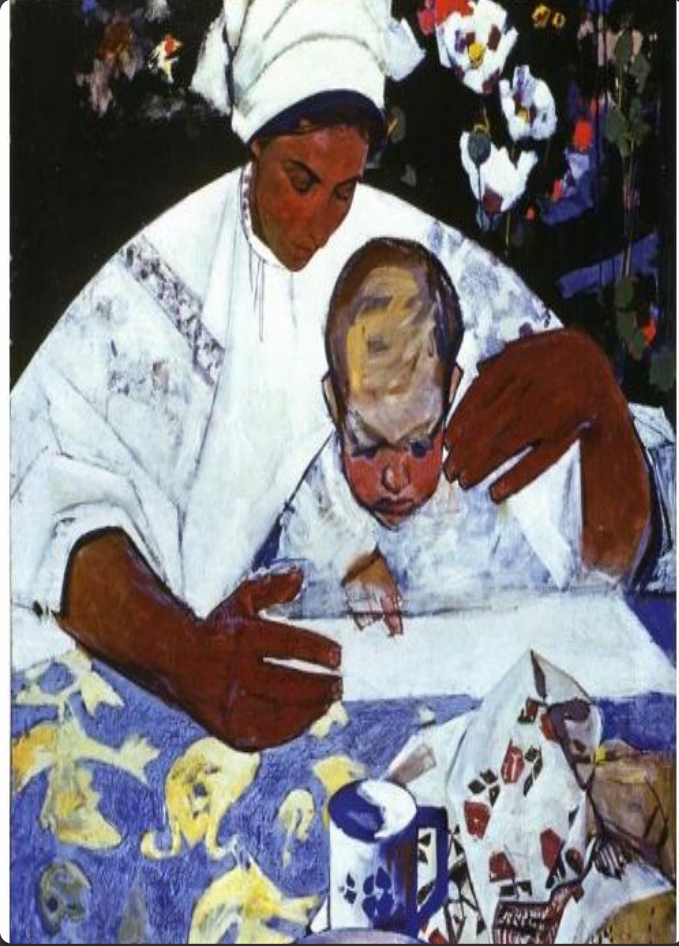
Чорновіл Вячеслав
Максимович

Загибель

- ▶ 28 листопада 1970 року Аллу Горську було вбито в помешканні її свекра у місті Василькові Київської області. За нею стежили, іноді демонстративно, їй погрожували невідомі особи. 1970 року Горську викликали на допит до Івано-Франківська у справі заарештованого В. Мороза, але вона відмовилася давати свідчення. За декілька днів до смерті склала протест до Верховного суду УРСР про незаконність і жорстокість вироку. В Україні поширювалися жахливі чутки про цю смерть, зарубіжне радіо подавало свої версії. Розмови про смерть Горської й обставини її загибелі присікалися владою. Це вбивство за деякими версіями приписують КДБ, який мстив Горській ще за оприлюднення разом з Лесем Танюком та Василем Симоненком фактів масових розстрілів киян у Биківнянському лісі. Після розпаду СРСР органи прокуратури й безпеки України, ігноруючи вимоги громадськості, не оприлюднили жодної інформації про загибель Горської. Відкрито лише слідчу справу. Аналіз справи показує, що розслідування було неповним, суперечливим, велося з порушеннями процесуальних норм, тобто було сфабриковане. Простежуються також спільні риси вбивства Горської з іншими політичними вбивствами в СРСР. На могилі Алли Горської на Міському (Берковецькому) кладовищі 1999 року встановлено новий пам'ятник; автор — Володимир Прядка.



Творчість

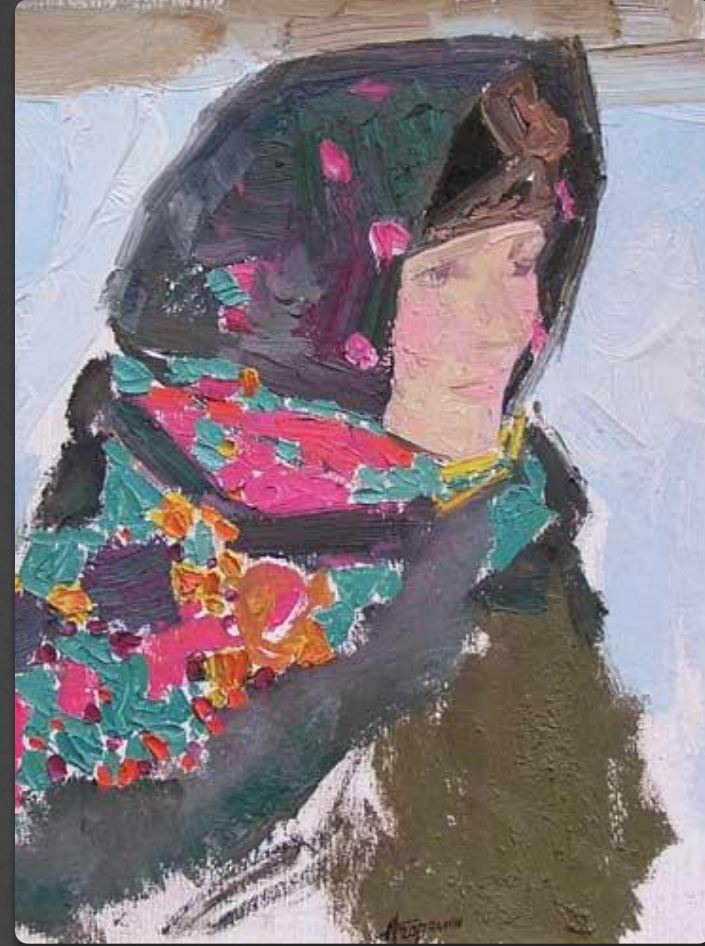


Алла Горська. Азбука

1962 рік



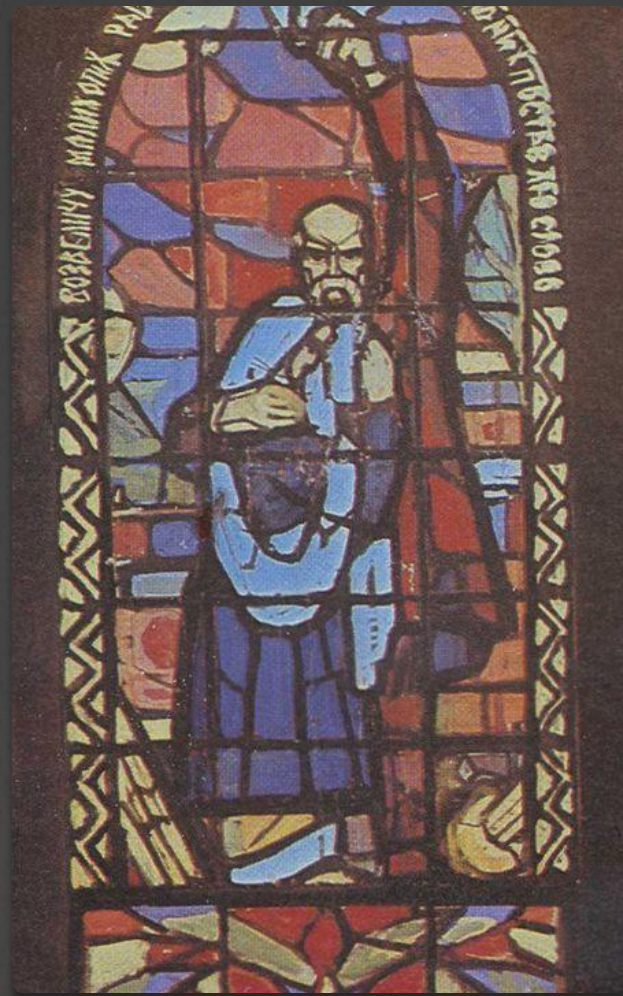
Алла Горська.
Автопортрет с сином



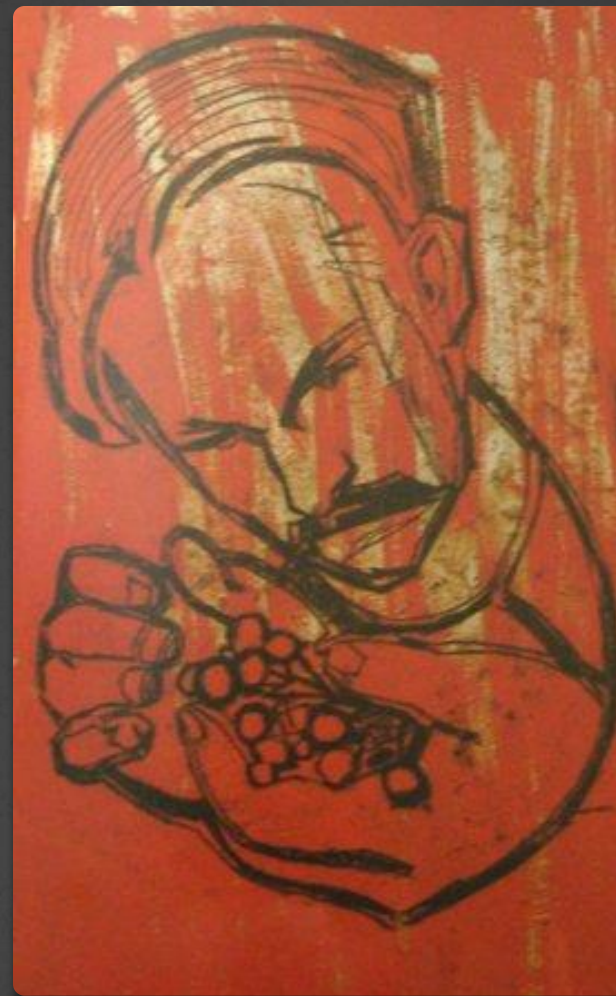
Алла Горська. Жінка



Алла Горська.
Портрет батька



Вітраж. Шевченко.
Мати



Портрет І.Світличного

1963 р

Будинок по вул.Льва Толстого, 10 в
Києві, де мешкала Алла Горська.
Фото М.І.Жарких 19.07.2007 р.



Меморіальна дошка Алли
Горської на цьому будинку.
Фото М.І.Жарких 21.04.2009
р.

